

Handreiking

Gebruik PROMs in de dagelijkse zorg

DOOR:

dr. Lotte Haverman, projectleider PROM Expertisepunt en KLIK PROM portaal en PI pediatrie psychologie en PROMs

dr. Hedy van Oers, adviseur PROM-implementatie PROM Expertisepunt en KLIK PROM portaal en senior onderzoeker

dr. Maud van Muilekom, adviseur PROM-implementatie PROM Expertisepunt en postdoc onderzoeker

drs. Anouk Groenewegen, coördinator PROM Expertisepunt en onderzoeker

Gefinancierd door ZonMw in het kader van het programma **Kwaliteit van Zorg**

Projecttitel: **Optimalisatie gebruik generieke PROMs als basis voor Samen Beslissen**

Overige projectleden: dr. Sandra Beurskens, dr. Olga Damman, dr. Brigit de Jong, dr. Marij Hillen, Claudia Nijboer MSc, dr. Marian Smeulders, Mark Thieme, prof. dr. Hans van Goudoever

Inhoud

1. Achtergrond PROMs
2. Visie gebruik PROMs - 8 kaders
3. PROM Expertisepunt
4. Workflow implementatie PROMs in Amsterdam UMC
5. Casus met generieke PROMs
6. Determinanten van PROM-implementatie
7. PROMs en Samen Beslissen
8. Onderzoek implementatie generieke PROMs
9. Relevante documenten
10. Contactgegevens

1. Achtergrond PROMs

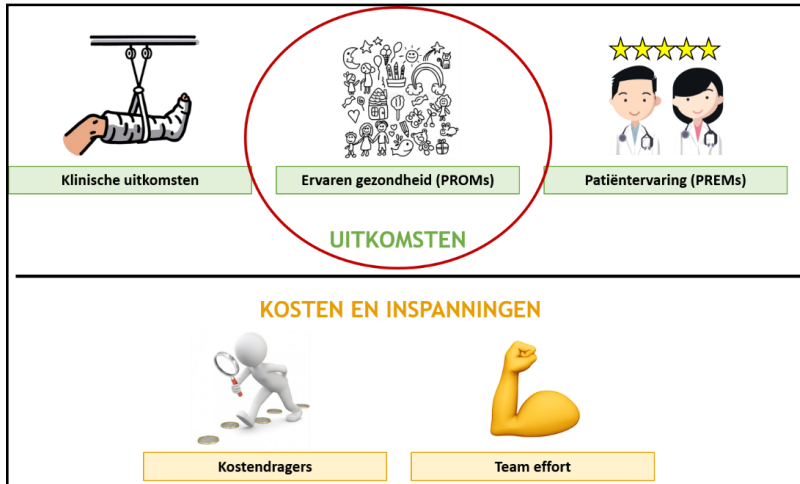

Achtergrond

PROMs pijler/onderdeel van...

Waardegedreven Zorg

Passende Zorg

Uitkomstgerichte Zorg

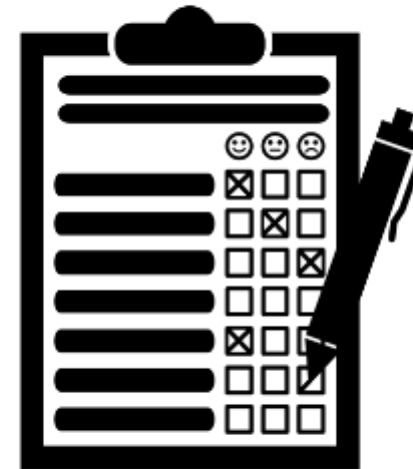
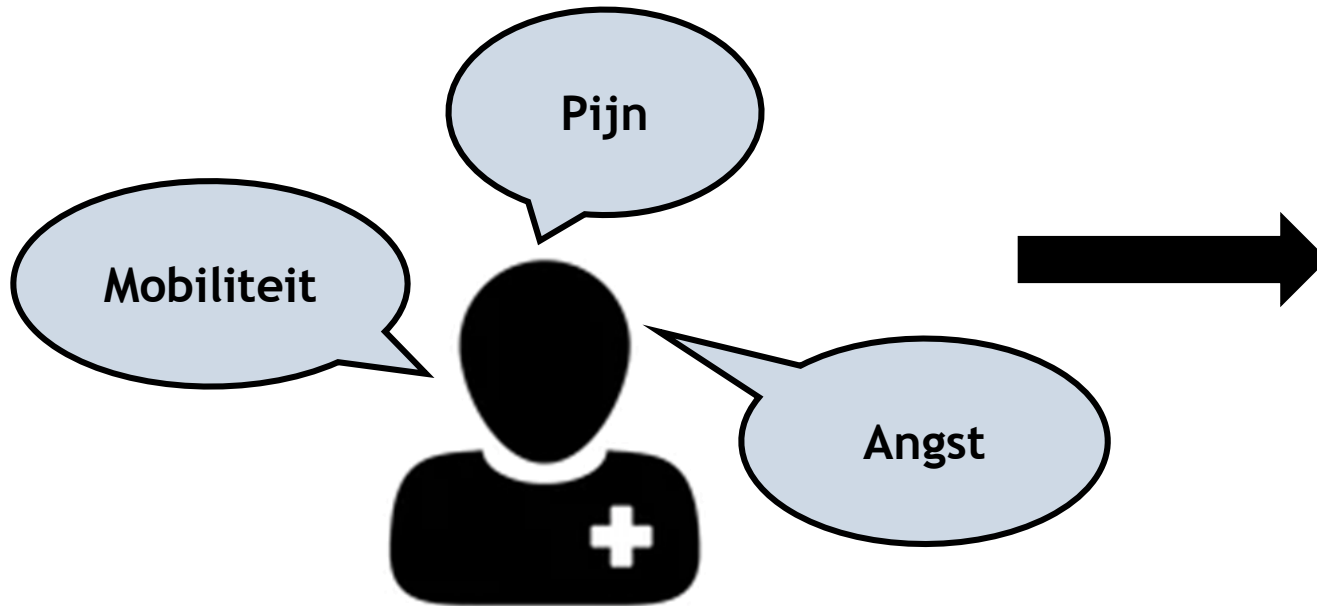

Wat zijn PROMs?

Patient Reported Outcomes
PROs

Patient Reported Outcome Measures
PROMs

Doelen PROMs

Wetenschappelijk onderzoek

- Meten effectiviteit van behandelingen in klinische trials
- Evalueren ziektelast in beschrijvende klinische studies

Kwaliteitsregistratie

- PROM-uitkomsten op groepsniveau om inzicht te krijgen in kwaliteit van zorg
- Uitkomsten vergelijken tussen bijvoorbeeld ziekenhuizen of zorgverleners

Dagelijkse zorg

- PROM-uitkomsten van individuele patiënt gebruiken in de spreekkamer of daaromheen

PROMs in de dagelijkse zorg

www.hetklikt.nu

&

PROM invullen

PROMs

- Fysiek functioneren
- Mentaal functioneren
- Sociaal functioneren
- Symptomen

Dashboard

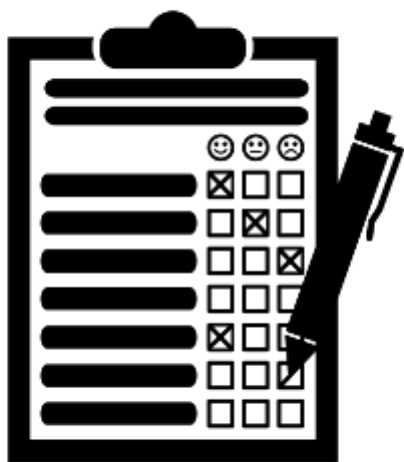

Bespreken/monitoren/screenen

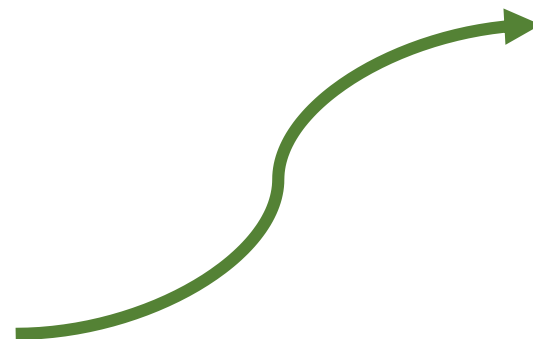

Effecten PROMs in dagelijkse zorg

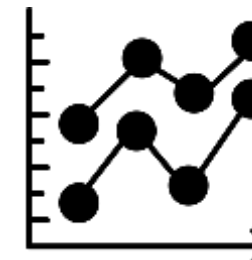
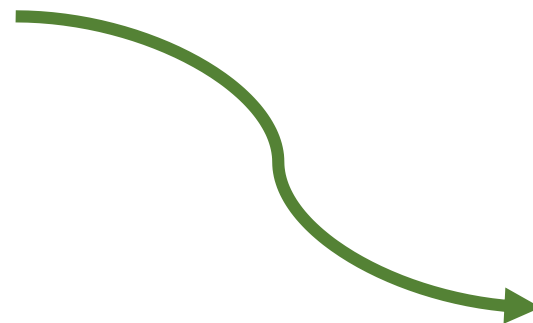
Dagelijkse zorg

Betere patiënt-zorgverlener communicatie

Betere kwaliteit van leven

Langere overleving

Literatuurstudie effect PROMs in dagelijkse zorg

59 artikelen geïncludeerd

Meta-analyses uitgevoerd

Uitkomstcategorie	Voorbeelden van uitkomsten
<u>Processen van zorg</u>	Patiënt-zorgverlener communicatie Diagnose stellen Zorg gebruik Verwijzing Medicatie Consultduur
<u>Uitkomsten van zorg</u>	Kwaliteit van leven Mentaal functioneren Sociaal functioneren Fysiek functioneren
<u>Ervaringen met zorg</u>	Patiënten tevredenheid

Communicatie

Kwaliteit van Leven

Depressie

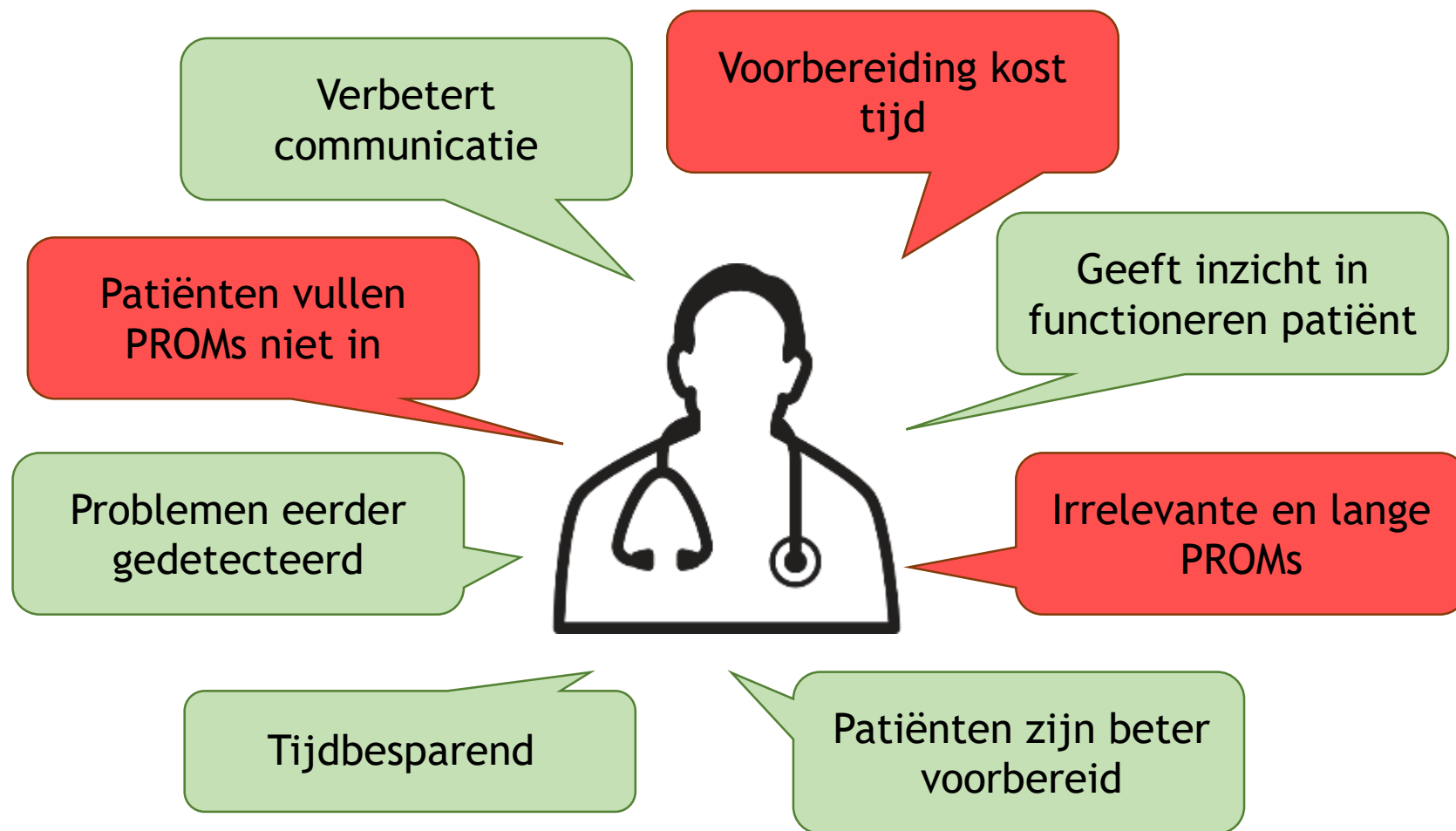
Angst

Patiënt tevredenheid

Ervaringen PROMs in dagelijkse zorg - zorgverleners

Ervaringen PROMs in dagelijkse zorg - patiënten

2. Visie gebruik PROMs - 8 kaders

Kaders gebruik PROMs in de dagelijkse zorg

Beleid PROMs binnen Amsterdam UMC

1. Start met het doel, de doelgroep en de setting
2. Bepaal PROs en PROMs in samenspraak met patiënten en op basis van literatuur
3. Gebruik waar mogelijk generieke PROMs; "PROMIS® tenzij...."
4. Beperk de belasting voor de patiënt:
 1. Door het aantal vragen(lijsten) te beperken
 2. Gebruik te maken van computer adaptief testen (CAT)
 3. Meetmomenten te beperken
5. Goede visualisatie voor patiënten en zorgverleners is essentieel
6. Bespreek de PROMs **altijd** met de patiënt
7. Train zowel zorgverleners als patiënten
8. Periodieke evaluatie is essentieel

Kader 1/8

Start met het doel, de doelgroep en de setting

- *Primaire doel* van gebruik PROMs is voor de individuele patiëntenzorg.
→ PROMs dienen altijd te worden besproken met de patiënt.
- *Secundair doel* kan het gebruik van PROMs op geaggregeerd niveau zijn voor onderzoek of kwaliteitsverbetering.

Stappen:

- Formuleer een doelstelling (waarom PROMs gebruiken, wat wordt ermee gedaan)
- Baken de doelgroep af (welke patiëntgroep, leeftijd)
- Denk na over de frequentie van PROM-afname
- Bepaal de setting en locatie van PROM-afname

Kader 2/8

Bepaal PROs en PROMs in samenspraak met patiënten en op basis van literatuur

- Selectie PROs: Betrek patiënten van de doelgroep, zodat belangrijke en relevante uitkomsten gemeten worden. Dit kan bijvoorbeeld middels focusgroepen of interviews, en/of een delphi studie. Literatuuronderzoek kan ook helpen bij het identificeren van relevante PROs.
- Selectie PROMs: Patiënten kunnen ook betrokken worden bij de keuze van meetinstrumenten (PROMs) die op een valide en betrouwbare manier de PROs meten.
- In 2022 en 2023 zijn vanuit het programma Uitkomstgerichte Zorg de 'Kernsets generieke PRO(M)s voor volwassenen en kinderen' gelanceerd. Deze bestaan uit respectievelijk 8 en 10 PROs die relevant zijn bevonden voor alle aandoeningen, waarvoor valide en betrouwbare PROMs worden geadviseerd.
→ In het Amsterdam UMC wordt dit advies gevolgd.

Kernset generieke PRO(M)s volwassenen

Kernset Generieke PROs

Kwaliteit van Leven

Ervaren gezondheid

Fysiek functioneren

*Mentaal functioneren
(angst & depressie)*

Sociaal functioneren

Vermoeidheid

Pijn

Kernset Generieke PROMs

Type PRO	PRO(s)	Generieke PROM(s) met kortste versies van de PROMIS short forms	# items	
Overkoepelend	Kwaliteit van leven	PROMIS® Global02	1	
	Ervaren gezondheid	PROMIS® Global01	1	
Functioneren	Sociaal functioneren / participatie	PROMIS® Vermogen om een aandeel te hebben in sociale rollen en activiteiten short forms [4a]	4	
	Fysiek functioneren	PROMIS® Lichamelijk functioneren short forms [8b]	8	
	Mentaal functioneren	Angst	PROMIS® v1.0 Anxiety short form [4a]	4
		Depressie	PROMIS® v1.0 Depressie short form [4a]	4
Symptomen	Vermoeidheid	PROMIS® Vermoeidheid short forms [4a]	4	
	Pijn	PROMIS® Numerieke beoordelingsschaal pijnintensiteit	1	

Totaal aantal items 27

Kernset generieke PRO(M)s kinderen

Kernset Generieke PROs

Kwaliteit van Leven

Ervaren gezondheid

Sociaal functioneren /
participatie

Fysiek functioneren

Mentaal functioneren
(angst, depressie, boosheid)

Vermoeidheid

Pijn

Slaap

Kernset Generieke PROMs

Type PRO	PRO(s)	Generieke PROM(s)		# items	
		Kind versie	Proxy versie (in te vullen door ouder/verzorger)		
<i>Overkoepelend</i>	Welbevinden/Kwaliteit van leven	NRS Welbevinden	NRS Welbevinden Ouder-proxy	1	
	Ervaren gezondheid	NRS Ervaren Gezondheid	NRS Ervaren Gezondheid Ouder-proxy	1	
<i>Functioneren</i>	Sociaal functioneren / participatie	PROMIS Pediatric Relatie met Peers v2.0 SF4a	PROMIS Parent Proxy Relatie met Peers v2.0 SF4a	4	
	Fysiek functioneren	PROMIS Pediatric Mobiliteit v2.0 SF4a	PROMIS Parent Proxy Mobiliteit v2.0 SF4a	4	
	Mentaal functioneren	Angst	PROMIS Pediatric Angst v2.0 SF4b	PROMIS Parent Proxy Angst v2.0 SF4b	4
		Depressie	PROMIS Pediatric Depressieve Klachten v2.0 SF4b	PROMIS Parent Proxy Depressieve Klachten v2.0 SF4b	4
		Boosheid	PROMIS Pediatric v2.0 Boosheid SF5a	PROMIS Parent Proxy v2.0 Boosheid SF5a	5
<i>Symptomen</i>	Vermoeidheid	NRS Vermoeidheid	NRS Vermoeidheid Ouder-proxy	1	
	Pijn	NRS Pijn	NRS Pijn Ouder-proxy	1	
	Slaap	NRS Slaap	NRS Slaap Ouder-proxy	1	

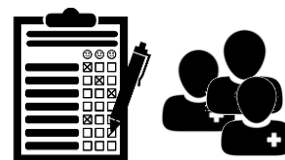

Kader 3/8

Gebruik waar mogelijk generieke PROMs; “PROMIS® tenzij...”

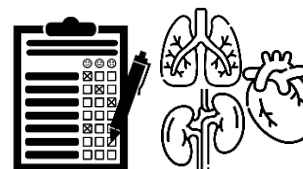
- Zet wanneer mogelijk generieke PROMs in om zo vergelijkbaarheid tussen verschillende ziektegroepen, ziekenhuizen en landen te verbeteren en belasting voor patiënten met meerdere ziektebeelden te verminderen.

Geef a.u.b. antwoord voor de afgelopen 7 dagen.

	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Altijd
Ik voelde me angstig.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

- Vul eventueel aan met ziekte-specifieke PROMs wanneer bepaalde PROs niet generiek te meten zijn.

62. PRO-CTCAE™ Symptom Term: Urinary urgency

URINAIRE AANDRANG				
Hoe VAAK hebt u een DRANG OM PLOTSELING TE MOETEN PLASSEN gevoeld in de afgelopen 7 dagen?				
☐ Nooit	☐ Zelden	☐ Soms	☐ Vaak	☐ Bijna voortdurend

→ Om aan te sluiten bij de ‘Kernsets generieke PROMs’, is het aanbevolen om generieke PROMs van het Patient Reported Outcomes Measurement Information System (PROMIS®) te gebruiken.

PROMIS[®] short forms en CATs

- PROMIS[®] is een innovatief, intelligent meetsysteem waarmee op efficiënte, valide en betrouwbare wijze PROs gemeten kunnen worden en bestaat uit een set item banken dat generieke domeinen meet.
 - PROMIS[®] instrumenten kunnen worden afgenomen als korte vragenlijsten (short forms) of als Computer Adaptieve Tests (CATs)
 - Short forms: vaste, korte vragenlijsten die bestaan uit de meest informatieve items uit een item bank.
 - CATs: de computer selecteert, op basis van antwoorden op eerdere vragen, de volgende vraag uit een item bank (adaptief). Na 4-8 vragen is er sprake van een nauwkeurige schatting en stopt de computer met vragen stellen. Hierdoor hoeft de patiënt minder vragen in te vullen en wordt de patiënt minder belast.
- PROMIS[®] short forms of CATs in Nederland gebruiken? Neem contact op met het [Dutch-Flemish PROMIS National Center](#).

Kader 4/8

Beperk de belasting voor de patiënt

- Zorg dat de set van PROMs behapbaar is en het aantal vragen dat een patiënt in moet vullen zo beperkt mogelijk is.
 - Het gebruik van PROMIS® CATs speelt hierin een belangrijke rol.
 - Het advies is om een maximale invultijd van 10 minuten te hanteren, dat zijn ongeveer 30 vragen.
- Dit geldt ook voor de zorgverlener; hij/zij moet het consult kunnen voorbereiden en de uitkomsten kunnen bespreken in beperkte tijd.
- Denk na over het aantal meetmomenten waarop de PROMs moeten worden ingevuld door de patiënt.
 - Het advies is om de patiënt maximaal 4 keer per jaar PROMs te laten invullen.

Kader 5/8

Goede visualisatie voor patiënten en zorgverleners is essentieel

- Het is van belang dat de PROM uitkomsten worden gevisualiseerd/teruggekoppeld op een manier die makkelijk te interpreteren is voor zowel zorgverleners als patiënten.
- Voor zorgverleners wordt de visualisatie hiernaast (op individueel patiëntniveau) geadviseerd, waarbij mondelinge toelichting naar de patiënt altijd van belang is.
- Denk hierbij aan zinnen als: “Hieronder (x-as) ziet u..., Hier (y-as) ziet u..., Het lijntje geeft aan...” etc.
- Voor patiënten wordt momenteel onderzocht wat hun voorkeur ten aanzien van visualisatie is, rekening houdend met begrip.

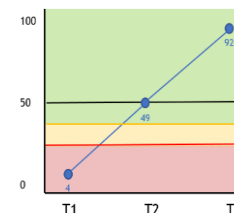
Visualisatie van items

- Letterlijke items/vragen tonen met het gegeven antwoord
- Gebruik (stoplicht)kleuren voor de antwoorden

Lichamelijk functioneren	10-01-2023	15-06-2023
Het is voor mij moeilijk om meer dan één straat op en neer te lopen	Nooit ●	Bijna nooit ●
Het is voor mij moeilijk om te rennen	Soms ●	Soms ●
Het is voor mij moeilijk om te sporten of lichamelijke oefeningen te doen	Bijna nooit ●	Vaak ●
Het is voor mij moeilijk om iets zwaars op te tillen	Soms ●	Bijna nooit ●

Visualisatie van domeinscore

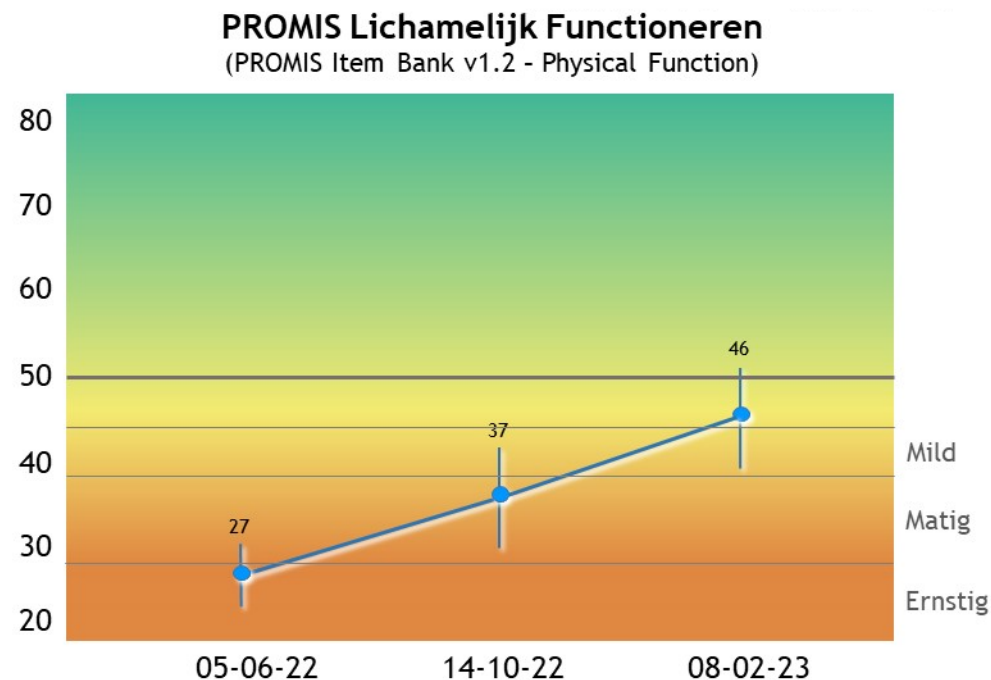
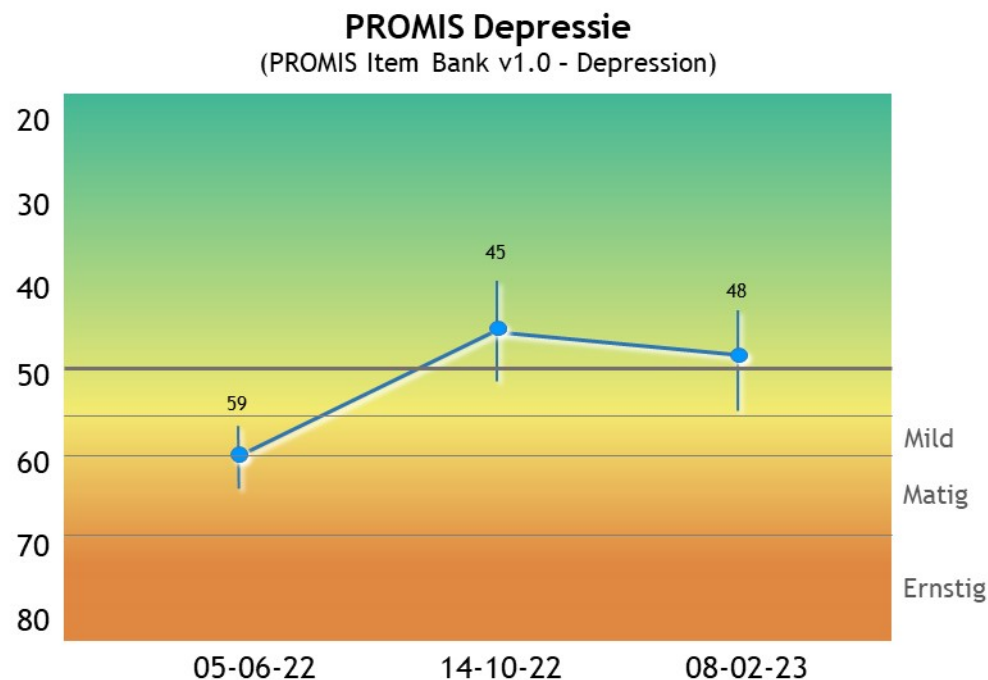
- Gebruik lijngrafieken
- Toon domeinscores bij elk invulmoment
- ‘Hoger=beter’ directionaliteit
→ Lijn omhoog = beter functioneren
- Normlijnen, cut-offs en kleuren bij visualisatie

Optimale visualisatie domeinscore PROMIS® CATs

Zorgverleners

Scores en hun interpretatie (hoger is beter: een stijgende lijn betekent minder symptomen of beter functioneren)

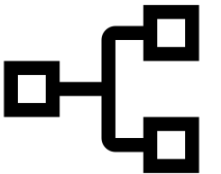
— = gemiddelde score van de Nederlandse bevolking
| = precisie van de score (95% betrouwbaarheidsinterval)

Kader 6/8

Bespreek de PROMs altijd met de patiënt

- Als de patiënt de PROMs heeft ingevuld, is het essentieel dat de uitkomsten worden besproken tijdens het consult.
 - Anders zullen de beoogde effecten niet behaald worden.
 - Daarnaast zal de patiënt de motivatie kwijtraken om de PROMs nog een keer in te vullen.
- Het is belangrijk dat de patiënt uitgelegd krijgt wat het doel is van het invullen van de PROMs.
- Idealiter worden zorgverleners tijdens een PROM-training (zie kader 7/8) getraind in het bespreken van de PROM-uitkomsten met patiënten.
 - Hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een beslisboom, om passende vervolgstappen op basis van de PROM-uitkomsten te bepalen, of een zakkaartje met een aantal bespreektips kunnen hierbij helpen.

Kader 6/8

Bespreek de PROMs altijd met de patiënt

- Voor bespreektips, zie PROM-training draaiboek PROM Expertisepunt.
- Enkele voorbeeldzinnen:
 - “Ik heb gezien in de vragenlijst dat u best last heeft van X/Y/Z.”
 - “Wat is voor u nu het meest belastend?”
 - “Kunt u daar meer over vertellen?”
 - “Vindt u het goed als ik meer informatie geef over ...?”
 - “Ik zie dat u geen vragenlijsten heeft ingevuld. Kunnen we daarbij helpen?”

Kader 7/8

Train zowel zorgverleners als patiënten

- Voordat een afdeling of zorgteam start met het gebruik van PROMs in de dagelijkse zorg, is een training voor zorgverleners essentieel om de nieuwe manier van werken succesvol te kunnen implementeren.
→ Zie hiervoor ook het door het PROM Expertisepunt ontwikkelde PROM-training draaiboek
- Ook is het heel belangrijk om patiënten goed te informeren/voorlichten over het doel en het gebruik van PROMs. Dit kan bijvoorbeeld middels folders, een video, of een patiëntenbrief.

Kader 8/8

Periodieke evaluatie is essentieel

- Het gebruik van PROMs dient na een paar maanden en daarna jaarlijks geëvalueerd te worden in de zorgteams om continu te blijven verbeteren.
- De volgende punten kunnen hierbij besproken worden:
 - Zijn de gekozen PROs en PROMs nog steeds relevant?
 - Hoe verloopt het PROM-werkproces (uitsturen t/m bespreken van de PROM-uitkomsten)?
 - Wat is de respons rate? En hoe kan deze eventueel verhoogd worden?
 - Wat zijn ervaringen van zorgverleners en reacties van patiënten?
 - Wat zijn barrières en faciliterende factoren?

3. PROM Expertisepunt

Het PROM Expertisepunt Amsterdam UMC

Sinds 2019: PROM Expertisepunt ondersteunt binnen het Amsterdam UMC zorgteams bij elke stap in de implementatie van PROMs in de spreekkamer. Met een multidisciplinair team:

Projectleider PROM Expertisepunt: dr. Lotte Haverman. *Coördinator:* drs. Anouk Groenewegen. *Experts KLIK PROM-team:* dr. Hedy van Oers, dr. Maud van Muilekom, dr. Michiel Luijten. *Ehealth team:* drs. Sharon Janssen, drs. Sabine Super, drs. Tim van Lieshout, drs. Wycher Smits, drs. Katinka Lit, drs. Mathilde de Nood, *Adjunct directeur:* drs. Nynke Venema. *Hoogleraar Uitkomstmetingen in de zorg:* prof. dr. Caroline Terwee. *Adviseur Strategie & Innovatie:* dr. Michiel Siroen

Stand van zaken 2023

- Vanaf november 2019 tot september 2023 heeft het PROM Expertisepunt 58 patiëntengroepen (incl. HIV, Diabetes, MS, Longkanker) ondersteund bij de implementatie van PROMs in het klinische werkproces.
- Van de patiëntengroepen die live zijn met PROMs, maakt 18% gebruik van PROMIS®. Dit percentage zal snel stijgen aangezien **73%** van de groepen in de voorbereidende fase gebruik zal gaan maken van PROMIS® in de nabije toekomst.
- Tenslotte zijn er over de afgelopen vier jaar meer dan 300 zorgverleners getraind in het gebruik van PROMs, waaronder artsen, verpleegkundigen, paramedici en ondersteunende medewerkers.

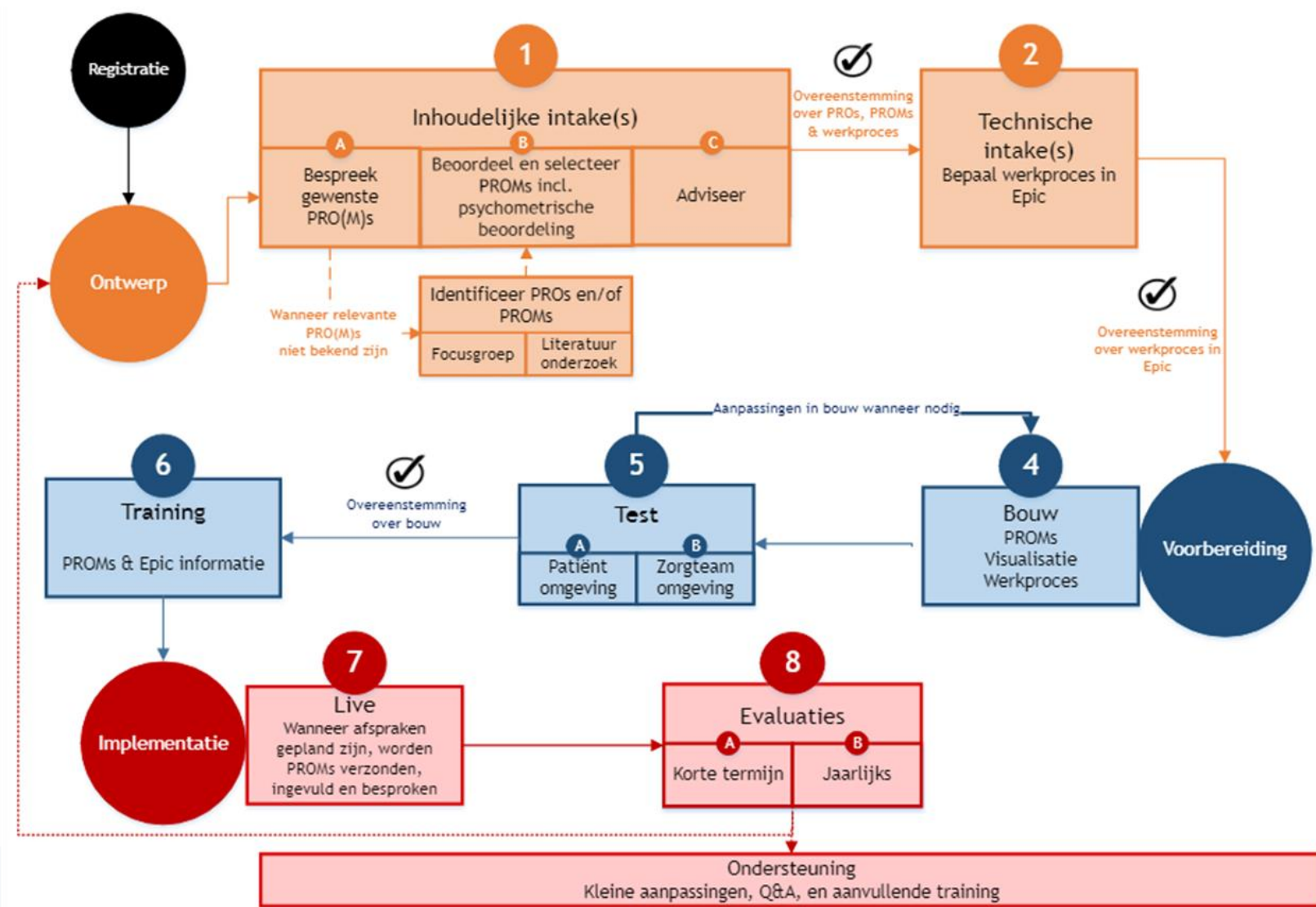

4. Workflow implementatie PROMs Amsterdam UMC

Workflow - Amsterdam PROM pathway

Workflow - Amsterdam PROM pathway

Het PROM Expertisepunt heeft een evidence-based workflow ontwikkeld op basis van de PROM-toolbox (Zorginstituut Nederland), richtlijnen van de International Society for Quality Of Life Research (ISOQOL), en de NFU handleiding voor selectie van PROs en PROMs. De PROM pathway bestaat grofweg uit de volgende stappen:

1. Registratie

2. Ontwerp

- **Intake 1 (inhoudelijk):** advies en begeleiding bij selectie van PROs en PROMs met betrokkenheid van de patiënt, en het in kaart brengen van wensen en workflow van het zorgteam.
- **Intake 2 (technisch):** in kaart brengen van wensen en mogelijkheden rondom technische aspecten van het werkproces in Epic.

3. Voorbereiding

- **Bouw:** het inbouwen en controleren van de PROMs, de visualisatie en de workflow in Epic.
- **Training** van het hele zorgteam in het gebruik van PROMs in Epic en het bespreken van PROMs met de patiënt.

4. Implementatie

- **Live:** het Poliklinisch Implementatieteam is beschikbaar voor ondersteuning op de werkvloer.
- **Evaluatie:** enkele maanden na start vindt een eerste korte evaluatie plaats, daarna jaarlijks.

5. Casus met generieke PROMs

Generieke PROMs bij blaaskanker

Registratie

- Eerste contact met de kartrekker (internist blaaskanker team, tevens lid landelijke werkgroep PROM voor patiënten met blaaskanker).

Ontwerp

- Meerdere focusgroepen met patiënten om te vragen naar de impact van hun ziekte op hun dagelijks leven en om relevante uitkomsten (PROs) te definiëren. Zorgverleners waren toehoorders.
- Uitvraag gedaan via de mail aan zorgverleners wat zij als belangrijke PROs zien. Daarnaast informatie over PROs uit literatuur meegenomen in het voorstel voor PROs voor blaaskanker.
- Consensus meeting met zorgverleners uit het land en vertegenwoordigers van patiëntenorganisatie.
- Met de kartrekker workflow uitgevraagd, aantal patiënten per jaar, wanneer eerste keer PROMs, frequentie daarna, wie bespreekt de PROMs, uit wie bestaat het team.

Generieke PROMs bij blaaskanker

Ontwerp

- Meeting met het hele team voor draagvlak, in een vroeg stadium iedereen betrekken.
- Intake 2: met de kartrekker details uitgevraagd met betrekking tot afspraken waaraan de PROMs achter de schermen in Epic gekoppeld moeten worden.

Vorbereiding

- Bouw en testfase afgerond.
- Training met gehele team op locatie heeft plaatsgevonden.

Implementatie

- In september 2023 is het team live gegaan met PROMs in Epic. De eerste PROMs zullen over 3 maanden worden besproken. Het eerste evaluatiegesprek staat ingepland over 6 maanden.

6. Determinanten PROM-implementatie

Determinanten van PROM-implementatie

De implementatie van PROMs in de klinische praktijk kent verschillende **belemmerende** en **bevorderende** factoren waarvan men zich bewust dient te zijn. Deze determinanten kunnen onderverdeeld worden in vijf niveaus:

Het ziekenhuis

Het PROM systeem

De PROMs

De zorgverleners

De patiënten en familie

Determinanten van PROM-implementatie

Het ziekenhuis

- Gebrek aan kennis over hoe PROMs te implementeren
- Top-down strategie
- Andere prioriteiten

- Toename in aandacht voor Uitkomstgerichte zorg
- Optuigen van multidisciplinair PROM-team
- Financiële ondersteuning

Determinanten van PROM-implementatie

Het PROM systeem

- Verschillende systemen binnen Nederland zonder mogelijkheid tot koppeling
- Niet-geautomatiseerde PROM data verzameling
- Lage gebruiksvriendelijkheid van elektronisch PROM-platform: moeilijk werkproces en suboptimale PROM-visualisatie
- (Hybride) koppeling van systemen
- Gebruik PROM-portalen
- Input van zorgverleners en patiënten over PROM-visualisatie

Determinanten van PROM-implementatie

De PROMs

- Te veel, te lange en te moeilijke vragenlijsten die vaak ziekte-specifiek zijn, resulterend in een te hoge belasting voor patiënt (en zorgverleners, ICT)
- PROM-scores zijn niet vergelijkbaar door verschillende scoring methodes
- Ontwikkeling kernset generieke PROMs binnen Programma Uitkomstgerichte zorg
- Gebruik van PROMIS[®] CATs
- PROM crosswalks

Determinanten van PROM-implementatie

De zorgverleners

- (De ervaring van een) gebrek aan tijd/middelen
- Gebrek aan kennis over (gebruik van) PROMs (in relatie tot Samen Beslissen)
- Iedere professional/zorgteam eigen wensen

- Dezelfde generieke PROMs gebruiken om interpretatie te vergemakkelijken
- Training over:
 - Hoe PROMs te interpreteren en bespreken
 - Hoe PROMs Samen Beslissen kan ondersteunen

Determinanten van PROM-implementatie

De patiënten en familie

- PROMs niet goed toegankelijk voor patiënten met lage gezondheidsvaardigheden en/of geen beheersing Nederlandse taal.
- Beperkt inzicht in doel en gebruik van PROMs
- Beperkte motivatie (zorgverleners bespreken PROMs niet)
- Korte, simpele vragenlijsten
- Inzicht in daadwerkelijk gebruik van PROMs in de spreekkamer
- Duidelijke uitleg over PROMs voor patiënten - patiënten-educatie
- Hulpmiddelen om PROMs te bespreken in de spreekkamer

7. PROMs & Samen Beslissen

PROMs & Samen Beslissen

Belangrijke **leerpunten** van PROMs en Samen Beslissen symposium en webinar:

- Het gebruik van PROMs in Samen Beslissen is de sleutel tot patiëntgerichte, hoog kwalitatieve zorg.
- PROMs lijken met name te passen binnen de fases: agenda/doelen stellen, opties uitleggen, en voorkeuren bespreken.
- Mogelijke uitdagingen: toename in ‘informatie overload’ en ‘onzekerheid’.
- PROMs moeten niet afleiden!
- PROMs kunnen ook voor andere doelen gebruikt worden.
- Er is een essentiële rol voor informatietechnologie.

Hoe verder? → integreren van bestaande literatuur en input bijeenkomsten in een wetenschappelijk artikel, en vervolgstappen bepalen.

8. Onderzoek implementatie generieke PROMs

Optimalisatie gebruik generieke PROMs voor Samen Beslissen

Deze handreiking en het bijbehorende draaiboek PROM-training zijn twee eindproducten van het hierboven beschreven onderzoek dat gefinancierd is door ZonMw. Naast deze eindproducten zijn ook de onderstaande onderzoeksdoelen geformuleerd.

1. Inzicht krijgen in daadwerkelijk gebruik van PROMs in de spreekkamer & de ervaringen van patiënten en zorgprofessionals: consulten & evaluaties (met PROM Expertisepunt) opnemen en analyseren

2. Input over visualisatie van generieke PROMs vanuit patiëntenperspectief: focusgroepen houden waarin verschillende visualisatie opties (item & domein niveau) worden besproken.

3. Het verbeteren van het gebruik van PROMs in het proces van Samen Beslissen: PROMs & SB expert meetings houden, PROMs & Samen Beslissen symposium (12 mei) en webinar.

Optimalisatie gebruik generieke PROMs voor Samen Beslissen

- In het onderzoek wordt rekening gehouden met de gezondheidsvaardigheden van patiënten, door het includeren van patiënten met een niet-Nederlandse achtergrond en/of lager opleidingsniveau. Hiernaast worden de patiënten na het afronden van de focusgroepen en consulten gevraagd om een korte vragenlijst in te vullen, met drie screeningsvragen omtrent gezondheidsvaardigheden (Chew et al. 2004). Deze screeningsvragen geven enig inzicht in de subjectieve vaardigheden van de studiegroep.
- Hiermee streven wij ernaar om het bespreken én de visualisatie van PROM uitkomsten te optimaliseren voor alle patiënten.
- Het is in het algemeen van belang om rekening te houden met patiënten met beperkte gezondheidsvaardigheden. Voor tips om dit te waarborgen in de praktijk zie de [Pharos website](#) & [Visual bespreken uitkomsteninformatie](#)

9. Relevante documenten

Relevante documenten

Advies en ondersteuning gebruik PRO(M)s:

- [Kennisplatform Uitkomstgerichte Zorg](#)
- [Linnean Initiatief](#)
- [COSMIN - Improving the selection of outcome measurement instruments](#)
- [The Proteus Consortium](#)
- [ICHOM](#)
- [ISOQOL | International Society for Quality of Life Research](#)
- [PROM-toolbox: PROM-wijzer en PROM-cyclus](#)

Relevante documenten

Adviesrapport generieke PROMs en beschikbare PROMs:

- [Adviesrapport Generieke PRO\(M\)s volwassenen](#)
- [Adviesrapport Generieke PRO\(M\)s kinderen](#)
- [Meetinstrumenten in de zorg](#)
- [Het Dutch-Flemish PROMIS National Center](#)
- [ePROVIDE™](#)
- [Healthmeasures](#)
- [Prosetta Stone](#)

Relevante documenten

Betrekken van patiënten en Samen Beslissen

- [Patiëntenparticipatie - Patiëntenfederatie](#)
- [Generieke PROMs en Samen Beslissen](#)
- [E-learning: De Kern van Samen Beslissen](#)
- [Spel Alle Stemmen Tellen](#)
- [Visual Samen beslissen chronische ziekten](#)
- [Gebruik van zorguitkomsten bij samen beslissen - Santeon](#)
- [Pharos website](#)

10. Contactgegevens

Contactgegevens PROM Expertisepunt

Dr. Lotte Haverman	Projectleider PROM Expertisepunt en KLIK PROM portaal PI pediatrische psychologie en PROMs
Drs. Anouk Groenewegen	Coördinator PROM Expertisepunt Onderzoeker
Dr. Hedy van Oers	Adviseur PROM-implementatie PROM Expertisepunt en KLIK PROM portaal Senior onderzoeker
Dr. Maud van Muilekom	Adviseur PROM-implementatie PROM Expertisepunt Postdoc onderzoeker
Dr. Michiel Luijten	Psychometricus PROM Expertisepunt Postdoc onderzoeker
Prof. dr. Caroline Terwee	Hoogleraar Uitkomstmetingen in de zorg Hoofd Measurement groep en Kenniscentrum Meetinstrumenten VUmc
Dr. Michiel Siroen	Adviseur Strategie & Innovatie
Drs. Nynke Venema	Adjunct directeur EvA Servicecentrum
Drs. Sharon Janssen	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum
Drs. Sabine Super	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum
Drs. Tim van Lieshout	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum
Drs. Mathilde de Nood	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum
Drs. Katinka Lit	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum
Drs. Wycher Smits	Applicatiespecialist E-health team, EvA Servicecentrum

Voor inhoudelijke vragen aan het PROM Expertisepunt kunt u contact opnemen met:

PROMexpertisepunt@amsterdamumc.nl